

74 4 05 23

MOMENTER TIL BELYSNING AV MULIGHETEN FOR EN FREDELIG AVVIKLING
AV OKKUPASJONEN.

Det ville være forbrytersk blindhet overfor land og folk idag å undlate å innse at et fullstendig tysk nederlag kan være nær forestående. At suvereniteten deretter hurtig og automatisk vil tilfalle kongen, gir imidlertid ingen grunn eller berettigelse idag for ikke å foreta alle mulige foranstaltninger til å kunne sikre fortsatt opprettholdelse av ro og orden her i landet, i det minste i en overgangstid.

Det det gjelder er å få tyskerne til å gi makten fra seg på en slik måte at landet ikke atter blir krigsskueplass. Dette må for enhver pris forhindres, og fornuftige tyskere er sikkert også enig at noe forsøk på å ville forsvare Norge slik som krigen no har utviklet seg, ville være det rene vanvidd. Vårt land er blitt så ødelagt og utarmet av krigen at NS no plikter å gjøre alt for å begrense videre ulykker.

Forslaget om at Quisling inntil videre skulle overta utøvelsen av Norges suverenitet og tyskerne altså på en måte kapitulere overfor, er det vel lite tenkelig at tyskerne - i særdeleshet Terboven vil akseptere.

En annen tanke er at Quisling på vegne av det norske folk erklærer inntil videre å overta Norges suverenitet, og de tyske myndigheter i en eller annen form erklærer seg innforstått med dette. Det er ikke ønskelig at tyskerne "gir" tilbake suvereniteten. En slik erklæring fra Quisling måtte gis en slik form at ingen kunne tro at han no aktet å inngå noenslags allianse med tyskerne for å hjelpe dem med krigen, eller slik at folk kunne tro at no skal det mobiliseres etc. - det omvendte må jo nettopp være hensikten.

Den hele aksjon må nettopp ha til hensikt å skape et autoritativt norsk grunnlag for fortsatt opprettholdelse av ro og orden i den forestående krisesituasjon. Skal en slik aksjon lykkes, er det nødvendig at NS ikke blir for fremtredende. Det må gis preg av at Quisling her ikke har til hensikt å fremme NS interesser, men ønsker å hjelpe landet over en akutt krisesituasjon, hvor det kanskje ellers ville ligge nærmest for ledende NS folk

25

ganske enkelt å stikke av.

Skulle ikke noe slikt la seg gjennomføre er det høyst sannsynlig at tyskerne kan komme til å slåss mot "Heimefront", svensk-norske polititropper og allierte styrker inntil landet ligger som en rykende ruinhop.

Quisling har allerede tidligere tillagt seg Kongens og Stortingets myndighet. Selvom dette ikke anerkjennes av det norske folk, er det imidlertid et faktum at han er den øverste norske myndighet her i landet idag. Han har følgelig til plikt å sørge for å opprettholde ro og orden, sørge for forsyninger, etc. Ved å overta stillingen som Ministerpresident 1. februar 1942 har han faktisk og historisk påtatt seg det høyeste ansvar for at Norge blir ledet på beste måte gjennom og ut av okkupasjonstidens og krigens mange vanskeligheter.

Det kan her stadig være bra å ha for øye at det er mer ansvaret enn makten NS har påtatt seg.

I mangel av annen norsk høyere myndighet som formelt eller faktisk kan utøve noen statsmyndighet her i landet i øyeblikket, er det Q.'s plikt å handle overenstemmende med de regler Norges konstitusjon gir om nødrett. Professor Castberg sier i sin "Norges Statsforfatning" at det vel ikke kan gis noen ren juridisk begrunnelse for retten til å benytte seg av nødrett i en krisesituasjon.

Selvom flertallet av det norske folk sikkert ikke ønsker annet enn mest mulig ro og orden, er det imidlertid et faktum, som ikke bør oversees, nemlig at mange ikke har noensomhelst tillit til Quisling. De fleste har også en venn eller slektning som er eller har vært arrestert av tyskerne, skutt, eller kjemper i England. Derfor føler de Quisling som sin bitre fiende, som etter deres mening kun har løpt tyskernes ærend, og som de ikke et øyeblikk kan ha tillit til. Dessuten er det sterke krefter som sikkert ikke ønsker at Quisling skulle foreta seg noe som kunne rehabilitere ham i det norske folks øyne. Quisling skal no engang være syndebukken for all den elendighet som er kommet over Norge. - Og en syndebukk er like nødvendig i politikken som fanden i bibelen.

Det blir derfor et åpent spørsmål om Quisling kan regne

med noen støtte for en slik omlagt, utvidet politikk, selvom den faktisk tar sikte på å avvikle tyskerne, - og NS, - på den fredeligste måte. En kan her ikke overse det faktum at Quisling kun har regjert med tysk støtte - ja, har sin hjemmel fra tyskerne i henhold til Haagkonvensjonens artikkel 43, - uansett om han herunder har forfeftet norske interesser i strid med og i opposisjon til de tyske myndigheter.

En slik aksjon må imidlertid, - det kan ikke sterkt nok fremheves, - gis slike former at ikke noen kan få inntrykk av at Quisling vil gjøre noe siste sinnsykt forsøk på å stille seg på tyskernes side, mobilisere, kjempe til siste mann, etc. - Det omvendte er tilfelle. Det kan her være grunn til også å minnes 9. april. Det blir kanskje ikke lettere for Quisling å bli forstatt denne gang, - det må man være klar over.

Det er klart at Quisling idag har mange hensyn å ta, - først og fremst til landet og folket i sin alminnelighet, men det er også rimelig at han føler seg moralsk forpliktet overfor sine tilhengere, ikke minst frontkjemperne og hirdmenn i innsats, og alle de andre han har oppfordret til å følge seg. Det er imidlertid ingen motsetning her. Også disses interesser er best tjent med at det ikke kommer til blodsutgydelser.

Hovedhensikten med idag å ville påta seg utøvelsen av Norges suverenitet, må være å sikre en rolig overtagelse av de tyske myndigheters makt her i landet og sikre en rolig kapitulasjon av de tyske stridskrefter.

Det er mulig at de allierte vil erklære krigen for slutt, når de om kanskje ikke så lenge har erobret Berlin. Det er imidlertid fortsatt fare for at tyskerne spredt vil forsvare seg slik som de gjorde i mange franske havnebyer, lenge etter at de allierte stod langt inne i landet. Man må regne med at en alliert oppfordring til overgivelse ikke vil bli fulgt så lenge ikke Hitler segly gir en slik ordre, og det gjør han øyensynlig ikke. I Norge må en derfor regne med atskillige muligheter for kaos.

Det det gjelder er altså faktisk å få tyskerne til å kapitulere her før det kan bli tale om at de blir utfordret til kamp av "Heimefront" eller invasionsstyrker. Det forekommer meg her at emigrantene undervurderer mulighetene av en fredelig avvikling av okkupasjonen. Det er dog forsåvidt riktig at det i-

dag er utelukket at tyskerne kan eller vil kapitulere her i landet overfor noen representanter for Kongen eller hjemmefronten.

-Det er imidlertid en mulighet for at de, d.v.s. vel nærmest Wehrmacht, vil slutte en slags preliminær fredsavtale med NS.

NS bør utvilsomt innrette seg på at det ikke kan regjere til evig tid. Det må handle idag ut fra hva landets interesser krever, og må forberede seg på før eller senere å overgi makten til andre krefter.

Det vil være i Norges interesse at dette kan skje roligst mulig, ihvertfall fra NS' side.

Riktig avskrift:

A. Solheim